

BU YASAL DEĞİL

ERDOĞAN

ADAY

OLAMAZ

FRANSA'DA

MEZARDA EMEKLİLİK

YASASINA KARŞI

MÜCADELE

► Devamı sayfa 4'te

Anayasaya göre bir Türkiye Cumhuriyeti yurttaşı iki kez cumhurbaşkanı seçilebiliyor. Dolayısıyla kamuoyunda Erdoğan'ın üçüncü kez aday olamayacağına yönelik tartışmalar yürütülüyor. AKP cephesi ise buna 2017'deki anayasa değişikliğini örnek gösteriyor, sistemin değiştiğini öne sürüyor ve "bu cumhurbaşkanı ile önceki dönemlerdeki cumhurbaşkanının aynı şey olmadığını" iddia ediyor. Yani AKP hem kendi getirdiği bir sistemle "partili cumhurbaşkanlığı" uygulatıp hem de bunun önceki düzenden farkını Erdoğan'ın tekrar aday olmasına dayanak yapıyor. Hukukun ve adaletin geldiği noktada ülkedeki en büyük gariplik bu olmasa gerek.

► Devamı sayfa 2'de

HUKUK YOK DEMOKRASİ DE

Anayasaya göre bir Türkiye Cumhuriyeti yurttaşı iki kez cumhurbaşkanı seçilebiliyor. Dolayısıyla kamuoyunda Erdoğan'ın üçüncü kez aday olamayacağına yönelik tartışmalar yürütülüyor. AKP cephesi ise buna 2017'deki anayasa değişikliğini örnek gösteriyor, sistemin değiştiğini öne sürüyor ve "bu cumhurbaşkanı ile önceki dönemlerdeki cumhurbaşkanının aynı şey olmadığını" iddia ediyor. Yani AKP hem kendi getirdiği bir sistemle "partili cumhurbaşkanlığı" uygulatıp hem de bunun önceki düzenden farkını Erdoğan'ın tekrar aday olmasına dayanak yapıyor. Hukukun ve adaletin geldiği noktada ülkedeki en büyük gariplik bu olmasa gerek.

Şu çok açık: Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın yeniden aday olmasının tek yolu TBMM'nin seçimlerin yenilenmesi kararı almasıdır.

Erdoğan 2018 yılında halkoyuyla seçildi. ve evet, kesinlikle ikinci kez seçildi. Üçüncü bir kez aday olması bu nedenle mümkün değil.

Sadece Anayasa'ya göre değil üstelik, kendileri tarafından hazırlanmış Cumhurbaşkanı Seçim Kanunu'na göre de mümkün değil.

İkinci kere seçilen cumhurbaşkanı seçimlerin yenilenmesi kararı olsa da aday olamaz.

Erdoğan'ın aday olmasının tek bir yolu var, o da anayasa'yı çiğnemek.

Anayasayı çiğnemek istemiyorlarsa mecliste 360 oy almak ve uzlaşmayla belirlenen bir tarihte seçim yapmak zorunda.

Muhalefet, Erdoğan eğer adaylığına karşı çıkarsak mağdur durumuna düşer diyerek bu yasal olmayan adaylığı sessiz kalacak gibi görünüyor. Kılıçdaroğlu daha da

vahim şeyler söylüyor. "Diyelim ki ses çıkardık nereye gidecek? Yüksek Seçim Kurulu'na. O üyeleri atayan kim Erdoğan. Verdiği karara kim itiraz edecek? İtiraz edeceğin hiçbir yer yok."

Burada ses çıkartmanın amacı, hukuksuzluğu teşhir etmek.

Kendi çıkarttıkları yasalara uymadıklarını göstermek

Anayasayı ve meclisi tanımayan bir seçim sürecinin içinde olduklarını anlatmak. Bir hukukçunun dediği gibi, eğer hakimler bağımsız tutum alamazlarsa seçim kampanyasında hakimleri teşhir etmek. Hukukçular eliyle katledilen hukuku savunmayı seçim kampanyasının omurgası haline getirmek.

Bu mantıkla, seçim sürecinde hiçbir gelişmeye itiraz etmemek gerekir. Tüm itiraz merciileri hemen hemen Erdoğan tarafından atanmış durumda zira.

AKP, Erdoğan'ın adaylığının yasal olmadığı bilimsel iddiasından mağduriyet çıkartamaz.

Bu yasalar onlara dayatılmış yasalar değil, onların bizzat kendi elleriyle yaptıkları düzenlemeler.

Yapılması gereken, cumhurbaşkanını, bakanları, devletin tüm mercilerini kendi yasalarına uygun davranmaya zorlamaktır.

Tüm gelişmelerin kapısını aralayan asli adımın, Bahçeli'nin Erdoğan'ın siyaset pratiğinin yasalara uymadığını, yasaları fiili duruma uydurmak gerektiğini söylemesi olduğunu hatırlamak lazım.

Cumhurbaşkanının ne özelliği var ki sürekli olarak yasalar onun fiili durumuna uydurulmak zorunda.

**BİZİ ARAYIN
SOSYALİST İŞÇİ'YE
ULAŞIN!**

İstanbul
Kadıköy: 0536 2196341
Şişli: 0 555 637 24 50
Fatih: 0 536 219 63 41
Ankara: 0 535 884 21 22
İzmir: 0 507 555 02 72
Akhisar: 0 544 327 04 45
Antalya: 0 536 335 10 19
Antep: 0 533 627 30 25
Bursa: 0 507 727 50 45

Çanakkale: 05324623804
Dersim: 0 543 447 24 15
Edirne: 0 539 429 17 58
Malatya: 0 534 982 59 26
Muğla: 0 539 932 21 17
Samsun: 0 551 450 64 52
Sivas: 0 533 515 28 24
Soma: 0 532 693 70 57
Tekirdağ: 0533 233 41 50

Yeni sayı çıktı!

Enternasyonal Sosyalizm

Felaketler ve Devrimler Çağı

İstanbul
Felaketler ve devrimler çağında
ekonomik ya da devrimsel
değişim
Sosyalizm
Ülkesizlik, yoksulluk, NATO,
Rasya ve
emperyalizm
Joseph Staline
Marxizm ve sosyalizm
Çığır Dışı
Emperyalizm, savaş ve Amerika
Taylan
Taylan
Eğilimlerin, Hemen Sınırlı
Taylan
Gösterim, Soruların Teşhisi ve
Çözümü Önerileri
Yeni Dünya'nın Sıfırlama
Fransız SÖZGÜCÜSÜ'NÜN DİZE
ANLAMI
Çevreli Akademi 5 Kurum Yapan
Belirli Ne Söyleniyor?
Nasıl Değişir
Cumhuriyetin Kuruluşu
Dünyamızın Ekonomik Politikaları
Farklı Sorular
Mikrobilim Perspektifinden
Polemikler ve
Her İkisinin Kuruluşu
Ekonomik Etkileri
Nasıl Değişir
Georges Sorel Üzerine
Taylan

CHP'NİN GARABETİ

1970'lerde birçok CHP üyesi, Ülkü Ocakları tarafından katledilmişti. Bugün Kılıçdaroğlu'nun "CHP ülkücülüğü" diye bir şeyden bahsetmesi, siyasetteki sağcılaşmanın en aşırı ve kabul edilemez örneklerinden biri.

CHP lideri Kemal Kılıçdaroğlu, uzun zamandır ülkücülüğü övüyor. Bir danışmanı eski MHP yöneticisi. Çeşitli illerde eski Ülkü Ocakları yöneticileriyle toplantılar yapıyor. Azılı bir ülkücü geçmişten gelen Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı Mansur Yavaş, CHP'li olabildikten sonra bunlar ne ki!

MHP-İYİP bölünmesiyle birlikte, kemalist laik seçmenlerin bu bölümüne hitap etmek CHP liderliğinin ana politikalarından biri oldu. Çoğu kemalist, İslami harekettten gelen tek tük unsurlarla, sayısı çok daha az sol unsurları CHP için kabul edilemez buluyor. Fakat İYİP ile kurulan ittifak ve ülkücü bir kanadın oluşturulmasına ses çıkarmıyor.

Ses çıkarmıyorlar, çünkü ufukları Erdoğan ve AKP'yi indirmekle sınırlı. Bunun için yakın geçmişte MHP ve Devlet Bahçeli'yle (Ekmek için Ekmelledin vakası) bugünse İYİP ve Akşener ile ittifak kurmakta bir beis görmüyor. Ülkücü işareti yapıp, solcuların katillerini partisine sokmakla da.

Biri "sağ-sol ayrımı mı kaldı" diyecektir. "CHP'li ülkücülüğün" eski MHP ve Ülkü Ocakları'ndan gelenleri demokratik bir zemine ikna ettiği söylenebilir mi?

Buna en iyi yanıtı Sinan Ateş suikastı sonrası muhalif Kemalist TV'lerde karşımıza çıkan Ülkü Ocakları Başkanları'ndan biri olan (şimdi CHP'li) Alaattin Aldemir veriyor: "Hadi Hrant Dink Ermeniydi, öldürüldü..."

Bu ifadeye gelen tepkiler sonrası "ifadem şuur altı olabilir, özür dilerim" diyen eski MHP'li kimi nasıl ikna etti?

ANTİFAŞİSTLER SESLERİNİ YÜKSELTMEİ

Ülkü Ocakları eski başkanı Sinan Ateş'in öldürülmesi, tüm tehditlerine rağmen MHP'yi zor durumda bırakmaya devam ediyor.

Tamamı MHP ile bağlantılı 13 kişinin ardından, iki kişi daha tutuklandı.

Üç kişi ise tekrar gözaltına alındı. Bunlardan biri suikast sonrası tetikçiyi kaçırdığı iddia edilen Ülkü Ocakları yöneticisi Tolgahan Demir. Cinayetle ilgili rolü kısa sürede duyulan bu şahsın, tetikçiyi birilerine teslim ettikten sonra MHP Mersin Milletvekili Olcay Kılavuz'un evine gittiği; burada polis tarafından gözaltına alınsa da, savcılık tarafından serbest bırakıldığı biliniyordu. Günler sonunda tekrar gözaltına alındı ve tutuklandı.

Diğerinin bazı ülkücü çevreler tarafından azmettiricilikle suçlanan MHP Genel Başkan Yardımcısı Semih Yalçın özel kalem müdürü olduğu söylendi. Yalçın, partilerinde sigortalı olarak böyle birinin çalışmadığını duyurdu.

Semih Yalçın sıradan bir MHP'li değil. Kendisini birçok kesime yönelttiği tehditlerden, çoğu eski MHP'li 45 kişinin Ülkü Ocakları üyeleri tarafından dövülmesini savunmasından tanıyoruz. Faşist partideki hiyerarşide Devlet Bahçeli'den sonraki kişi olarak duruyor.

Diğer bir isim ise MHP'li avukat Serdar Öktem. Hem tetikçilerin başının hem de ona para gönderen MHP İstanbul il yöneticisinin avukatı.

Suikast sonrası yaptığımız ilk değerlendirmedeki tespitler, son iki tutuklamayla tekrar doğrulandı: AKP'nin küçük ortağı MHP sıradan bir sermaye partisi değildir. Devlet içinde kendi örgütlenmesine sahip, demokrasiyi istismar ederek örgütlenen bir faşist partidir.

HDP'yi kapatmayı bütünüyle siyasi saiklerle savunan Yarıgıtay Cumhuriyet Başsavcılığı ise şiddet ile bildik ilişkisi ortaya dökülen MHP'yi görmezlikten geliyor. Ateş soruşturmasına kolluk ve yargıda yapılan müdahalelere bakıldığında devlet içinde kadrolaşan bu yapı daha da berraklaşıyor.

15 Temmuz darbesi sonrası devlet içindeki büyük güç kazanan MHP'nin başı bu kez belada:

Suikastın tetikçisi hala bulunamadı

■ Sinan Ateş suikastı konusunda medyaya sızan haberlere bakıldığında, devlet içindeki kliklerin ve özellikle ülkücü görevlilerin bölündüğü görülüyor.

■ MHP, Türkiye'de faşist hareketin ana partisi olsa da içinden (1990'larda kopan BBP'nin üzerine) biri iri (İYİP), diğeri cılız fakat etkin (Zafer Partisi) iki parti kopmuş durumda. Ülkücü hareket arasındaki rekabet, devlet içindeki kadroların bölünmüşlüğünden seçmenler arasında bölünmüşlüğe uzanan sonuçlar üretiyor.

■ Devlet Bahçeli, iktidar için kendisine mecbur olan ve her dediğini yapan Erdoğan'a bu kez borçlanmış gözüküyor.

■ MHP'nin tüm yasallık iddiaları kuşkulu hale geliyor ki faşistler bunu hiç istemez ve devlet desteğine mecburdurlar. Eğer Erdoğan ve AKP genel seçimlerde yenilirse MHP'nin "altın dönemi" de son bulabilir.

Tüm bunlar, faşizme karşı mücadelenin şimdi ne kadar gerekli ve etkili olma potansiyeli taşıdığı gösteriyor.

BARIŞTAN YANA Yıldız Önen

BÖYLE ANKET Mİ OLUR?

Metropol araştırma şirketi Ocak 2023 anket sorularından birisi, bütünüyle militarizmin sularında gezinen bir yaklaşım sunuyor. Soru şu: "Kuzey Suriye'deki Kürtlere operasyon yapılırsa mı?"

Başlayan bir harekate halkın yaklaşımını göstermek için bu türden bir anket yapılmasını anlayabiliriz. Nitekim 2003 yılında ABD'nin Afganistan ve Irak işgallerine karşı ABD yurttaşlarının tepkisini gösteren anketler küresel savaş karşıtı hareketin barış vurgusu yapmasında çok önemli bir role sahip olmuştu.

Ama bir anket şirketinin, ABD Irak'ı işgal etmeli mi diye bir soru sorması benzer bir içeriğe sahip değil.

Bu, tıpkı temel hakların referandum konusu yapılamaması tartışmasında olduğu gibi alınması gereken bir tutum.

Örneğin, idamdan yana mısınız diye bir soru sorarak yapılacak bir anket ya da kürtaj hakkı olmalı mı gibi bir soru, anket konusu değildir.

Olsa olsa anket görüntüsü arkasına gizlenmiş sağcı bir ajitasyon konusu olabilir.

Metropol, militarist propagandanın, siyasetin merkezlerinde kullanılan savaşçı dilin, medyanın tartışma tarzının, farkında değilmiş gibi, televizyonlarda gösterilen yerli ve milli dizilerin milliyetçi hezeyanı tetikleyen rolünü görmezden gelerek, "Kürtlere operasyon yapılırsa mı?" diye sorduğunda, barış zemini, demokrasi zemini tuzla buz ediyor.

En az bu sorunun sorulması kadar acayip olan ise memleketinde siyaset mimarisi denilen yapıdaki buram buram milliyetçiliği açığa çıkartan yanıtlar. Sadece iktidar partileri değil, ana muhalefet de vahim bir durumda.

"Operasyon yapılırsa mı?" sorusuna beklendiği gibi en yüksek "evet" yanıtını veren parti yüzde 62 ile MHP yazmamı bekliyorsunuz değil mi?

Yanıyorsunuz. MHP'yi "evet" diyerek bir puanla geçen

bir parti var. Muhalefetin yıldızı parlatılan İYİP'i, yüzde 63'le evet demiş.

AKP'ye oy verenler, yüzde 58'le, CHP'ye oy verenler ise yüzde 44'le "evet" demişler.

Kısacası iktidar cenahının Kuzey Suriye'de Kürtlere operasyon yapılmasını savunanlarının ortalaması yüzde 60.

Ana muhalefette ise bu oran yüzde 53.5. Çok büyük bir farklılık yok.

Sağ iktidara karşı sağ muhalefete dikkat edelim derken altını çizmeye çalıştığımız bu.

İktidar siyaset oyununu en sağda oynamaya ana muhalefete de çoktan ikna etmiş durumda.

Bu verilerin Kılıçdaroğlu'nun helalleşme çağrılarının kadük kaldığını gösterdiğini de söyleyebiliriz.

Barışın dilini ısrarla inşa etmek zorundayız.

Seçim iklimi, bu çabanın ertelenmesini değil, tam tersine bu çabaya yoğunlaşılmasını gerektiriyor.

ETİYOPYA'DAKİ SAVAŞTA YÜZBİNLERCE ÖLÜ

Kuzey Etiyopya'da iki yıllık iç savaşın bilançosu çok ağır. Savaşın yol açtığı felaket yaklaşık 600 bin insanın ölmesine neden oldu.

Eski Nijerya cumhurbaşkanı ve Afrika Birliği elçisi Olusegun Obasanjo, bir röportajda "Öldürülen insan sayısı yaklaşık 600.000" dedi. 600 bin insanın yaklaşık 400 binini siviller oluşturuyor. BBC'nin bir haberine göre ise "Kasım 2020'de iç savaş başladığından bu yana 500 bin kadar Tigraylı'nın açlıktan ve buna bağlı nedenlerden öldüğü" tahmin ediliyor.

Tahminleri 100 bin kişilik farkları içeriyor. Bu, Tigray'da yaşanan felaketin boyutlarını gösteriyor.

Çatışmalar sırasında ölen insan sayısının da 200 bin ila 300 bin arasında değiştiği tahmin ediliyor.

Stockholm Uluslararası Barış Araştırma Enstitüsü analistleri, Rusya'nın son yirmi yılda Etiyopya'ya en büyük ana silah tedarikçisi olduğunu açıkladılar. Bu silahların yüzde 50'sini Rusya'nın tedarik ettiğini gösteriyor.

İkinci sırada ise, 2001-2020 arasında Etiyopya'nın askeri ithalatının yüzde 33'ünü sağlayan Ukrayna var.

Rusya'nın Ukrayna'yı işgalin ardından ABD ve NATO'nun da Ukrayna'yı silah yardımına boğduğunu düşünürsek çok garip bir manzara çıkıyor ortaya.

Tigray Etiyopya'da on yarı özerk eyaletten birisi ve 2020 yılının Kasım ayında Etiyopya ulusal hükümeti Tigray'a savaş ilan etti. Savaşın nedeni, özerk bölgenin bölgesel seçim düzenleyerek merkezi otoriteyi tanımaması olarak gösterildi ve merkezi hükümet havadan ve karadan Tigray'a saldırdı.

Savaş şimdilik durdu. "Dünyanın gözünden kaçan" bir savaş olarak tarihe geçti.

FRANSA'DA MEZARDA EMEKLİLİK YASASINA KARŞI MÜCADELE

Paris sokaklarında işçi gösterileri

Fransa'da Macron hükümetinin emeklilik yaşını 62'den 64'e çıkarma planlarına karşı sendikaların başını çektiği eylem ve grevlere ülke genelinde iki milyon kişi katıldı. 19 Ocak'ta yapılan eylemlere Paris'te 400.000, Marsilya'da 110.000, Toulouse'da 50.000, Lyon'da 38.000 ve Nice'te 20.000 kişi katıldı. Pek çok sektörde greve gidilirken, bu grevlere de katılım yüksek oranda gerçekleşti. Tren ve otobüs seferleri yapılmadı, ilkokullardaki öğretmenlerin yüzde 70'i greve katıldı. Radyolar ve televizyonlar yeni programlar yayınlamadılar, müzik yayını yaptılar ve eski programları gösterdiler. Tiyatrolar da çalışmadı. Enerji işçilerinin grevi elektrik kesintilerine neden olurken pek çok öğrenci de okullarında eylem ve işgaller gerçekleştirdi.

Macron hükümeti emeklilik sisteminin tıkanıp öne sürerek, emeklilik yaşını aşamalı olarak 64'e çıkarmaya çalışıyor. Fransa'da uygulanan genel emeklilik sisteminde, emekli olanların maaşı, çalışanların ödediği primlerin biriktirildiği tek bir fondan karşılanıyor. Daha önce bir emekliye karşılık 4 işçi fona katkıda bulunuyorken, bu rakam bugün 1,7'ye düşmüş durumda. Macron hükümeti bu durumun sürdürülemez olduğunu öne sürerek hem emeklilik yaşını arttırmaya hem de emekli olmak için gereken çalışma süresini arttırmaya çalışıyor, artık emekli olmak için 43 yıl çalışmış olmak gerekecek. Yapılan anketlere göre Fransız halkının %68'i bu yasa tasarısına, %80'i ise emeklilik yaşının arttırılmasına karşı çıkıyor. Macron daha önce de emeklilik reformu gerçekleştirmeye çalışmış

ama ilk denemesi sarı yelekliler hareketinin tepkisi nedeniyle, ikincisi ise COVID dönemine denk gelmesi yüzünden başarısız olmuştu. Meclisteki çoğunluğunu kaybeden, ikinci ve son dönemindeki Macron hükümeti bu kez hükümet programında da yer verdiği bu yasayı çıkartmak istiyor.

Ancak emekçiler, enflasyonun yükseldiği, geçim sıkıntısının arttığı bir dönemde hükümetin çıkarmaya çalıştığı bu yasaya karşı çıkıyor. Yüksek emekli maaşı alan azınlığın maaşlarında kesintiye gidilebileceğini, bunun yerine hükümetin, en fazla yükü en az maaş alanlara ve çalışma hayatına en erken girenlere yüklediğini savunuyorlar. Fransa'da emeklilik yaşının arttırılmasına dair her tasarı büyük grev ve eylemlerle karşılaşmıştı. 1982'de Mitterrand emeklilik yaşını 60'a çıkarmış, 2010'da ise Nicholas Sarkozy, büyük eylem ve grevlere rağmen bu sınırı 62'ye yükseltmişti. Avrupa'da pek çok ülkede emeklilik yaşları yükseltilmeye çalışılıyor. İtalya ve Almanya'da emeklilik yaşı 67 iken, İspanya'da 65, İngiltere'de ise 66.

Fransa'daki sendikalar, yasanın meclise resmen getirileceği gün olan 23 Ocak'ta da bazı eylemler gerçekleştirecekler. Ancak kitlesel grev ve eylemlerin asıl tarihi 31 Ocak olacak. Fransız işçileri daha önce kitlesel, yaygın ve koordine grev ve eylemlerle benzer yasa tasarılarını durdurmayı başarmıştı. Ülkedeki eylem ve grevlerin sürekliliği sağlarsa zayıf Macron hükümeti bu tasarıdan yine vazgeçmek zorunda kalabilir.

DÜNYA EKONOMİ FORUMU HIÇBİR ŞEYE ÇÖZÜM DEĞİL

Geçtiğimiz hafta sonu sona eren Dünya Ekonomi Forumu şirketlerin sahiplerinin, yüksek maaşlı yöneticilerinin, yoksullara sırtını dönmüş politikacıların ve onların medyadaki sözcülerinin yıllık festivali olmanın ötesinde bir anlama sahip değil.

Hepimize tepeden bakan bu seçkinlerin dünyanın geleceği için hiçbir çözümleri olmadığı bir kez daha ortaya çıktı.

Financial Times baş yazarı Martin Wolf, "Demokratik Kapitalizmi Savunmak"tan söz eden bir makale yazdı.

Wolf, gözümüzün önünde yaşananların alternatifinin liberal bir kapitalizm olduğunu savunuyor.

Dünya Ekonomi Forumu katılımcıları da sorunların kaynağı olan kapitalizmin, zenginlerin vergilendirilmesi ya da liberalleşip demokratlaşmasıyla çözülebileceğini iddia ediyorlar.

Hiç canları sıkılmadan "tüm vatandaşlar için refah, ekonomik fırsat ve herkes için temel güvenlik taahhüdü" gibi talepleri öne çıkartabiliyorlar.

Bu sırada tek tek hükümetler, içinden geçtiğimiz çoklu krize yanıt olarak kaynakları zenginlere aktarmaya ve ezilenlerin sahip olduğu temel hakları budamaya çalışıyor.

Wolf, liberal kapitalizme övgüler yağdırmadan önce İngiltere'de hükümetin gasp etmeye çalıştığı hakların bir dökümünü yapmalıydı.

İngiltere'de hükümet sendika karşıtı bir yasa tasarısını gündeme getirdi. Genel protestolara karşı ise yıkıcı olabileceği

gereğesiyle yasaklama getirmeyi planlıyorlar.

Türkiye'de grev yasakları, dünyanın en zengin şirketlerinde Google, Amazon, Facebook gibi alanlarda çalışan binlerce işçinin işten çıkartılması ve iklim krizinin korkunç etkilerinin sorumlusu olan devletlerin ve şirketlerin frenlenmesi yönünde hiçbir ciddi adımın atılmamış olması düşünüldüğünde liberal kapitalizme övgü sağcılığın en saf hali biçimini alıyor.

Bugünün çoklu krizi, Alex Callinicos'un dediği gibi küresel kapitalizmin bir sonucu. Liberal kapitalizm, savunulacak bir şey değil, bugün gezegeni tehlikeli noktalara savuran çoklu krizin sorumlularından. Bugün aşırı sağın yükselişi de liberal döneme bir tepki.

Sosyalist solun kapitalizmi övenleri alıksız teşhir etmesi gerekiyor.

LGBTİ+ NEFRETİNE SON VERİN! ANAYASA DEĞİŞİKLİĞİNE TARTIŞMASIZ HAYIR!

Devrimci Sosyalist İşçi Partisi (DSİP), meclise getirilen LGBTİ+ karşıtı anayasa değişikliğine karşı çıkıyor. DSİP'in açıklaması:

AKP-MHP iktidarı Anayasa'nın ailenin nasıl kurulacağını düzenleyen 41. Maddesi'nde değişiklik yapmakta ısrar ediyor. Bu değişiklik teklifinin asıl amacını biliyoruz: LGBTİ+'lara yönelik ayrımcılık ve nefreti anayasal zemine oturtmak istiyorlar. "Aileyi korumak" vurgusunu da bu nefreti aile kavramının arkasına gizleyerek meşrulaştırmak için kullanıyorlar.

Mevcut 41. Madde'de "Aile, Türk toplumunun temelidir ve eşler arasında eşitliğe dayanır" ifadesini "muğlak" buluyorlar.

Onların muğlaklık dediği, apaçık nefret söylemi içermemesi.

Onların muğlaklık dediği, bu maddenin LGBTİ+'lara yönelik nefreti içerecek şekilde düzenlenmemiş olması.

Önerileri ise aileyi "kadın ve erkekten oluşur" diyerek tanımlamak.

Böylelikle bugüne dek evlenmelerine zaten izin verilmeyen LGBTİ+ çiftlerin evlenmesi, anayasal olarak da yasaklanacak.

Bu apaçık ayrımcılık, beraberinde pek çok hak ihlalini de getiriyor.

Heteroseksüel çiftlerin evli olmaktan kay-

naklı olarak faydalandıkları pek çok haktan, LGBTİ+ çiftler ve evlenmeyi seçmeyen çiftler faydalanamıyor. Hasta oldukları zaman, birbirlerinin yanında refakatçi olarak kalamıyorlar, sahip olduklarını en sevdikleri insana miras bırakamıyorlar, yeri geldiğinde aynı otel odasında bile kalamıyorlar. Şimdi bu ayrımcılık anayasal zemine oturtulmaya çalışılıyor.

İktidar, bu nefret söylemini nereden bu sıfatı kazandığı belli olmayan "bilirkişi"lere dayandırmaya çalışıyor.

Meclis komisyon üyelerine LGBTİ+ varoluşunu anlatması için homofobik ve

transfobik olduğu bilinen, konuyla ilgisiz bir ürolog çağrıldı. Bu kişi nefret söylemleriyle yaptığı açıklamada, acilen tedbir alınmadığı takdirde, kabarmakta olan dip dalganın her yeri kaplayacağını söyleyerek, LGBTİ+ varoluşunu hedef gösterdi.

Tüm dünyada sağcılar, otoriter iktidarlar ve aşırı sağcılar LGBTİ+ haklarına saldırıyor. Bu türden "bilirkişiler" sağcıların nefret söylemini meşrulaştırmak için kullanılıyor.

Türkiye'ye yakından bakan herkes, aile yapısının düşmanının, ne kadın özgürlüğü, ne LGBTİ+'ların hakları, ne kürtaj

hakkı, ne genel olarak özgürlükler olduğunu görecekler.

İnsanların bir arada mutluluk içinde yaşamasının önündeki engeller, köhnemiş gelenekler, erkeklerin şiddetine cevaz veren hukuk sistemi, yoksulluk, kadınları aşağılayan, LGBTİ+'ları düşmanlaştıran siyasetçiler ve onların söylemleri, kadınların, LGBTİ+'ların, çocukların karşılarında korunaksız bırakıldığı şiddet sarmalı, egemen sınıfın ve aşırı sağcıların dayattığı ahlaksal normlar, LGBTİ+'ların haklarını en temel insan hakları arasında görme-yen siyasal eğilimlerdir.

Kabarmakta olan, kabartılmakta olan tek bir dip dalgası vardır o da kadın düşmanlarının, LGBTİ+ düşmanlarının yalana dayalı şiddet eğilimleridir.

Bizler bir kez daha tüm kamuoyunu, LGBTİ+'ların düşmanlaştırılması, en temel haklarının nefret söylemiyle dışlanması-na yol açacak bu düzenlemeye karşı çıkmaya çağırıyoruz.

LGBTİ+ hakları, insan haklarıdır!

Tanıyın!

Anayasa değişikliğine hep birlikte karşı çıkalım!

DSİP

25.01.2023

PORTRELER Can İrmak Özınanır

AMADEO BORDIGA

Amadeo Bordiga, 1889 yılında İtalya'nın Napoli şehrine bağlı Resina kasabasında doğdu. 1910 yılında İtalya'nın Libya'yı işgaline karşı çıkınca lisedeki fizik öğretmeni aracılığıyla İtalyan Sosyalist Partisi'yle (PSI) tanıştı. 1912 yılında Karl Marx Çevresi'ni kurdu ve aynı yıl mühendis olarak üniversiteden mezun oldu. Karl Marx Çevresi'yle beraber bir parti teorisi geliştirmeye soyundu. Bu çevre, parlamenter politikalara net bir şekilde karşı çıkıyordu. Karl Marx Çevresi bir yandan parlamenter kanatla mücadele ederken en büyük siyasi muarızları parti içinde etkili bir isim olan ve ileride faşist hareketin liderliğini üstlenecek olan Benito Mussolini'ydı. 1912 yılında yapılan Basel Kongresi'nde PSI'nin da üyesi olduğu II. Enternasyonal olası bir emperyalist savaşa karşı çıkma kararı almıştı ancak 1914'te I. Dünya Savaşı başladığında pek çok parti üyesi savaşa destek yönünde tavır aldı. Başlangıçta İtalya savaşa dâhil olmadı. Bu süreçte parti içinde Mussolini önderliğindeki "müdahaleciler" ile savaş karşıtı

çoğunluk arasında bir bölünme yaşandı. Bordiga'nın çok sert eleştiriler yönelttiği Mussolini partiden ihraç edildi. 1915'te İtalya, İngiltere-Fransa-Rusya tarafında savaşa girince PSI, "ne destek ne sabotaj" tavrı aldı ancak Bordiga, İtalya'nın savaşta tarafsız kalması için uğraşılması gerektiğini, bunun amacının ise bütün ülkelerde sınıf mücadelesini derinleştirmek olduğunu söylüyordu.

Rusya'daki 1917 Ekim Devrimi, İtalya'da büyük bir etki yarattı. 1918'de Bordiga öncülüğünde Napoli'de kurulan yeni gazetenin ismi de Rus Devrimi'nin etkisiyle Il Soviet (Sovyet) olacaktı. İtalyan Komünist Partisi'nin kuruluşundaki iki temel çekirdek fraksiyondan birini oluşturan Il Soviet, konsey anlamına gelen sovyet kavramını isim olarak seçse de asıl vurgusu devrimci parti etrafında şekilleniyordu. Aynı dönemde Antonio Gramsci öncülüğünde çıkarılan L'Ordine Nuovo (Yeni Düzen) dergisi ise Ekim Devrimi'nde işçi sınıfının öz-yönetim aygıtı olan sovyetleri önemsiyor ve fabrikalardaki iç komisyonları sovyetin bir karşılığı olarak görüyordu. Bordiga, sovyetlerin kendisinin devrimci bir yapı olmadığını ancak devrimci parti onlar içinde çoğunluğu kazandığı zaman devrimcileştiğini savunuyordu. Bu tavrı 1919-1920 arasında L'Ordine Nuovo'nun önemli rol oynadığı fabrika işgallerinin, diğer bir ismiyle 'biennio rosso'nun (iki kızıl yıl) dışında kalmasına yol açtı. Parti merkezinin, Bordiga çevresinin ilgi göstermediği, reformistlerin ise şiddetle reddettiği 'biennio rosso'nun yenilgisi sonrası PSI ile ayrışma kaçınılmaz hâle gelmişti. Bordiga, uzun zamandır reformistlerle yolları ayırarak komünist bir parti

inşa etmenin zorunluluğunu anlatıyordu ancak Gramsci buna bir süre direndi. Parti ve hareket arasındaki diyalektik ilişkide Gramsci hareketi, Bordiga ise partiyi öne çıkarıyordu. Bordiga, işçi konseyleri deneyimini anlamak ve o deneyimle buluşmak için fazla sekterdi, Gramsci ise partinin önemini geç kavramıştı.

1921 Ocak ayında iki grup bir araya gelerek İtalyan Komünist Partisi'ni (PCdI) kurdu. Artık faşizm yükselişe geçmişti. Parti liderliğini üstlenen Amadeo Bordiga'nın, Lenin tarafından da "sol" komünizm olarak tanımlanan çizgisi ise faşizme karşı her tür ittifaktan kaçınmak üzerine kuruluydu.

1922'de Mussolini önderliğinde faşistler iktidarı ele geçirdi. Bordiga, 1923'te tutuklandı, bir süre sonra serbest kalsa da Gramsci ve çevresi artık partinin merkezinde yer almaktaydı ve Bolşeviklerle tutarlı olarak birleşik cephe politikasını savunuyorlardı. Bordiga, parti içinde muhalefet çizgisinde kalmayı tercih etti. 1926 yılında hem Bordiga hem de Gramsci tutuklanarak Ustica Adası'na gönderildiler. Tutuklulukları sırasında beraber çalıştılar. Bir süre sonra Bordiga başka bir adaya gönderildi ve 1929 yılında serbest bırakıldı. 1930 yılında artık Stalinistlerin kontrolünde olan PCdI'dan "Troçkist muhalefeti desteklemek" suçlamasıyla ihraç edildi ve aktif politikayı bıraktı. 1944'te Enternasyonalist Komünist Parti'nin kuruluşuyla yeniden mücadeleye katıldı. Partinin bir kanadı bir süre sonra Enternasyonal Komünist Parti adını aldı, Bordiga 1970 yılındaki ölümüne kadar bu partinin aktif bir üyesi olarak kaldı.

6'LI MASA
ÇARE Mİ?

Selahattin Demirtaş bir Twitter mesajında, “6’lı masa bugüne kadar hiçbir açıklama yapmasa oy oranları %60’ı geçmişti” demiş. Gerçekten de öyle! Erdoğan ve AKP’nin muazzam zor durumlara düştüğü bir dönemde, muhalefet onu köşeye sıkıştırarak ve yenilgisini hızlandıracak adımları atmaktan aciz. Kendi iç çelişkileri ve hesaplaşmalarıyla uğraşiyor. İrkçi Meral Akşener sürekli olarak masayı ve cumhurbaşkanı adayını belirlemeye çalışıyor. Babacan bir yerden kafasını çıkartıp “aday olursam kazanırım” diyor. Davutoğlu %1 bile edip etmediği belli olmayan oy oranıyla kendisini öne çıkartan şeyler söylemeye çalışıyor.

6’lı masa, AKP-MHP’nin felaket yönetimi sonucunda oylarının erimesi olgusuna karşılık, işçi sınıfı ve ezilenler için hiçbir somut perspektif, umut verici vaatler ortaya koymuyor. Rakibinin zayıflamasının kendi kendine olmasını beklerken, buradan yaratacağı avantajla başkanlık ve koltuk tartışmalarına şimdiden gömüldüler bile.

Bu masanın diğer bir özelliği de HDP’yi destekleyen milyonlarca Kürdün oyunu, sesini, siyasi temsiliyetini yok sayması. Bir yandan yerel seçimler deneyiminden biliyorlar ki Kürtlerin oyu olmadan hiçbir şeyi kazanamazlar. Ancak diğer yandan hem AKP-MHP’nin baskılarına hem de içlerindeki İyi Parti gibi milliyetçi unsurlara karşı Kürtlerle yanyana gözükmek istemiyorlar. Bakalım seçim kampanyasında 6’lı masa barıştan, özgürlüklerden bahsedebilecek mi?

SANDIK 14 MAYIS'TA KURULUYOR

AKP-MHP İKTİDARININ
SONU GÖRÜNDÜ

OZAN TEKİN

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, hem başkanlığın hem de parlamento üyelerinin belirleneceği seçimlerin olağan tarihinden bir ay kadar öne alınarak 14 Mayıs 2023’te gerçekleştirileceğini duyurdu. Böylelikle uzun zamandır hazırlanılan seçim takvimi de fiili olarak başlamış oldu.

Erdoğan, seçim tarihini, 1950’de DP’nin kazandığı seçimlerle aynı güne denk getirerek “Yeter söz milletin” sloganını kullandı. AKP yıllardır geleneksel olarak Demokrat Parti çizgisine yaslanıp CHP’ye karşı böylesi bir noktadan eleştiri getiriyordu. Ancak bugün siyasi manzara artık bütünüyle değişmiş durumda, dolayısıyla 1950’deki DP sloganının kullanılması hayli komik kalıyor. Birincisi, DP bu sloganı seçimler olmadan diktatörlükle iktidarda kalan bir partiye karşı muhalefet saflarından söylüyordu. AKP muhalefette olmadığı gibi 20 yıldır memleketi yönetiyor. Eğer bundan sonra “yeter” denilip “söz milletin” olacaksa, bugüne kadar 20 yıllık AKP iktidarlarında söz milletin değil miydi sorusu akla gelebilir. İkincisi, AKP “sözün milletin olması gerektiğini” savunma özelliklerinden çoktan kopmuş bir siyasi organizma. Bunun örneğini Kürt illerinde iki dönemdir onlarca belediyeye atanan kayyumlarda görebiliriz. AKP, Kürt halkının sandıktan çıkan iradesini

tanımıyor, “söz milletin” anlayışının tam aksine oraları yönetecek ceberrut görevlilerini bölgeye atıyor. Fakat Erdoğan ve partisinin seçim sonuçlarını tanımadığı tek örnek bunlar da değil. 2019’da İstanbul büyükşehir belediye başkanlığı seçimlerini CHP adayı Ekrem İmamoğlu kazandıktan sonra AKP bu sonuçları tanımamış, YSK üzerindeki gücü ve kontrolü sayesinde seçimlerin yenilenmesine yol açmıştı. Yenilenen seçimlerde İstanbul halkı “yeter söz milletin” demiş ve AKP’nin birkaç bin oy farkla aldığı yenilgiyi %10’luk fark atarak bir hezimete dönüştürmüştü.

Nefret dolu bir iktidar

AKP’nin MHP ile kurduğu koalisyon, bırakın sözün millette olmasını, milleti oluşturan farklı farklı kesimlere nefret kusuyor. Kadınlara yönelik düşmanlık İstanbul Sözleşmesi’nden çıkılması kararının ardından tırmanışa geçti. LGBTİ+lara yönelik nefret mitinglerini şimdi anayasa değişikliği çabası izliyor. Kürtlere yönelik 1990’ların “terörist” söylemi ve bütün ayrımcılıklar AKP-MHP eliyle geri getirildi. İktidarın toplumu sağcılaştırma projesi sokak hayvanlarının katledilmesine kadar vardı. Artık Türkiye sık sık hayvanların öldürülmemesi gerektiğini söyleyen mitinglerin yapıldığı bir yer.

İsveç’te bir aşırı sağcının Kuran

yakma eyleminden sonra AKP sözcüleri her yerde “ırkçılığa ve nefrete karşı insanlığın ortak mücadelesini” savunan laflar ediyorlar. Oysa bizzat AKP iktidarı, ırkçılığın ve nefretin yaygınlaşmasına katkı sağlayan bir egemen sınıf partisi. Ve bu düzene, ayrımcılığa, nefrete karşı mücadele edenlerin, sorunun kaynağını oluşturan güçlerden alacakları bir tavsiye yok.

AKP-MHP’ye karşı mücadeleye!

Erdoğan için en can sıkıcı olan durum ise seçimleri kaybetme olasılığının çok çok yüksek olması. Birçok anket firması kamuoyu yoklamalarına devam ediyor. AKP’liler Kasım-Aralık aylarında toparlanmaya başladıklarının, AKP teşkilatlarının çok hareketli olduğunun, sorunları “Erdoğan’ın çözeceği” algısının yerleşmeye başladığının propagandasını yapıyorlardı. Bu hava dağılmış durumda ve Erdoğan yine muhalefetin tüm adayları karşısında kaybediyormuş gibi gözüküyor. Burada “Erdoğan aday olamaz”, “Seçime girerse kaybetmez” gibi moral bozucu tartışmaların etkisini kırıp önümüzdeki 4 aylık süreyi AKP-MHP koalisyonunun yenilgisi için çabalayarak geçirmekte fayda var.

Sosyalist İşçi bir yılı aşkın süredir “sandığı bırak mücadeleye bak” sloganıyla, tüm hesaplarını seçime endeksleyen tutumlarla tartışıyor ve işçilerin, ezilenlerin

mücadelelerinin örgütlenmesinin yaratacağı aşağıdan basıncın dünyayı değiştirmek -ve aynı zamanda seçim süreçlerini de sol için güçlendirmek- açısından elimizdeki en değerli şey olduğunu söylüyordu. Bu tutumu sürdürürken, artık son virajda seçim için de emekçilerin politikleşmesiyle bağ kuran, AKP-MHP’nin gidişini güçlendirecek faaliyetleri örgütlemeye devam edeceğiz. Bu iktidar blokunun yıkılışı, yerine gelecek alternatif ne kadar yetersiz olursa olsun, son yıllarda içine girilen baskı ve yoksulluk ortamını kırmak için ilk hamle olacak ve çeşitli başka mücadelelerin de önünü açacaktır.

SOL NE YAPIYOR?

Solun çeşitli kanatlarında da seçimler öncesi görülen manzara pek iç açıcı değil. HDP’den aynı durmak gerektiğini düşünen ulusalcı sosyalistler bir ittifak kurmuştu. TKP ve Sol Parti’nin belirlediği bu blokun seçimlerde herhangi bir başarı gösterebilmesi mümkün değil. AKP karşıtlığını Kürtlerle bir arada gözükmeyen yapmaya çalışıyor ve Kemalizm’in bir sol versiyonu olarak konumlanıyorlar.

HDP içindeki sol partilerde ise genellikle

vekil pazarlıkları hüküm sürüyor. Emek ve Özgürlük İttifakı’nın bileşeni olan TİP etrafında pek çok tartışma yürüyor. Bu partinin 20 vekil ile mecliste grup kurmak istediği dile getiriliyor. Bunun için HDP’den seçilir yerden 20 koltuk istedikleri iddiası kendileri tarafından yalanlandı. Eğer böyle bir iddia varsa en doğrusu TİP’in kendi başına seçimlere girip oyunu görmesi olur. Bunun dışında varsayımlar üzerinden yürütülen pazarlıklar, ancak sosyal şovenizmin bir başka vechesi olarak kalmaya mahkûm.

Özgürlükçü solun sesini güçlendirecek olan ise 19 Ocak’ta bir araya gelip “Hepimiz Hrant’ız hepimiz Ermeniyiz” diyenlerin seçim kampanyası yapması. Hem AKP-MHP’nin “yerli ve milli” ideolojisine hem de muhalefetin kıskırtacağı cumhuriyetin 100. yılındaki resmi söylem ve Kemalizm övücülüğüne karşı milliyetçiliğe, ırkçılığa, LGBTİ+fobiye, cinsiyetçiliğe, militarizme, faşizme, iklim değişikliğine, türcülüğe, baskıya ve sömürüye karşı çıkanları birleştirecek bir seçim hattı, antikapitalist solun ülke siyasetinde görünür bir kutba dönüşmesini sağlayabilir.

SOKAKTA MÜCADELE SOKAKTA ANTİKAPİTALİST ALTERNATİF SANDIKTA HDP

HDP milyonlarca insanın oyunu alan bir parti.

HDP bağımsız bir parti.

HDP, hep Türkiye’de yaşayan, batılıların yükünü taşımak zorunda olmayan bir parti. Sağdan ve soldan muhalefetin çeşitli kesimleri, hâlâ, HDP’nin emanet oylarla şimdiki durumunda olduğunu düşünüyor.

Toplumun tüm ezilen kesimlerinde biriken öfkenin devasa bir sosyal harekete dönüşmesinin önündeki engellerin başında, özellikle Kürt sorununa yaklaşımda kendisini ele veren, Kürt siyasetçilerle kurulan çıkarıcı ilişkide açığa çıkan ve Kürtlere memleketin tüm sorunlarını çözmede sürekli taviz vermesi gereken özne olarak yaklaşan bu milliyetçilik geliyor.

Her sorunla baş etmek için seçimlerin geçmesini bekleyen yaklaşımla, seçimler geçerken elden geldiğince AKP ve ABD karşıtlığının arkasına saklanan ulusalcılığın sendikalar ve tüm mücadele alanlarında hakim güç olmasına karşı tartışmak lazım.

Bugünün eylemini yarına ertelemek, hem seçim gününe militan bir şekilde hazırlanmak, eylemlerde yan yana gelme alışkanlığını kazanmak, hem iktidarın yıpranma, kitle temelini kaybetme hızını artırmak ve seçimleri yüzde 60’a yüzde 40 oranında kazanmayı garantilemek ve hem de seçimlerden sonra oluşacak siyasal iklimi, krizlerin faturasını emekçilere yüklemek için kullanmayı aklına getirecek olanları şimdiden uyararak için çok önemli.

İktidarın uygulamalarına karşı herkesle birlikte “Bu iktidar gitmeli” diyeceğiz.

6’lı Masa’nın sağa karşı sağ eğilimleri öne çıkarttığı her yerde ana muhalefetin başka bir egemen sınıf fraksiyonu olduğunu bilerek, “Sağcılara oy yok” diyeceğiz.

Emek Özgürlük İttifakı’na ise soldan baskı yaparak, tüm bileşenlerine, hep bir ağızdan, devlete ve tüm burjuva muhalefete, “Kimi dışlıyorsanız hepimiz oyuz!” demelerini sağlamaya çalışacağız.

Herkesi HDP’nin kapatılmasına karşı çıkmaya, seçimlerde HDP’ye oy

Tüm baskılara rağmen HDP seçmeni olduğu yerde duruyor

vermeye, ama tüm yaşamsal taleplerimiz için bugün sokakta, fabrikalarda, okullarda mücadele etmeye, hep birlikte antikapitalist bir alternatif inşa etmeye davet ediyoruz.

Sosyalist işçi ne istiyor?

- Asgari ücret 15 bin net. Asgari ücret değişen enflasyon oranlarına göre yıl çeyreklerinde yeniden düzenlensin.
- İşsizlik maaşı yükseltilsin. İşsizlik kriterleri kaldırılmalı ve işsiz kalan tüm çalışanlara işsizlik maaşı hakkı tanınsın
- Sermayedarlara vergi affına son! Zenginlerin vergi oranları arttırılmalı
- Mülteci / göçmen ve sığınmacılara eşit yurttaşlık hakkı tanınsın. Eğitim, sağlık ve barınma hakları güvence altına alınsın güvenli göç hakkı tanınsın, sınırlar açılmalı!
- Göçmen kadınların cinsiyetçi saldırılara karşı korunması için özel önlemler alınsın.
- Kürt halkının talep edilen tüm ekonomik, siyasi, kültürel ve yasal hakları anayasal güvence altına alınsın.
- Küresel ısınmanın durdurulmasına yönelik taleplerde pazarlıklara son verilsin. Hemen şimdi SIFIR emisyon!
- LGBT+ hakları insan haklarıdır!

Tanınsın!

- İstanbul sözleşmesinden çıkış kararı geri alınsın. İstanbul sözleşmesinin tüm hükümleri yasal hak olarak tanınsın, güvence altına alınsın.
- Kürtaj hakkı! güvenli sağlık kürtaj hakkı kamu – özel ayrımı olmaksızın uygulansın. Keyfi uygulamalara son verilsin.
- Hayvan cinayet, tecavüz ve şiddetine son! Hayvan katili, tecavüzcü ve şiddet faillerinin cezasız kalmasına karşı yasal düzenlemeler acilen hayata geçirilsin.
- Sınır ötesinde bulunan tüm askerler geri çekilsin. Bölgesel güç olma girişimlerine son verilsin.
- Kaynaklar savaşa ve silahlanmaya değil sağlığa, eğitime, yoksulluk ve işsizliğin ortadan kaldırılmasına harcarsın.
- Her türden derin devlet yapılarını açığa çıkartılmalı! Üyeleri açığa çıkartılmalı ve yargılansın.
- Düşünce, ifade, gösteri ve örgütlenme özgürlüğü üzerinde uygulanan tüm yasak ve baskılara son verilsin.
- Irkçılara, milliyetçilere, azınlıklara yönelik nefret söylemlerini kullanlanlara oy yok!
- Ne ABD NATO, Ne RUSYA ÇİN! Savaşlara hayır!

GÖRÜŞ

Roni Margulies

AŞIRI ZENGİNLİĞİN MALİYETİ

“Geride bıraktığımız elli yılın tarihi, zenginliğin sadece aşağıdan yukarı doğru akışına tanıklık etti. Son yıllarda bu eğilim daha da hızlandı... Çözüm, herkesin görebileceği kadar açık ve basit. Siz, küresel temsilcilerimiz, bizi, yani ultra zenginleri, vergilendirmelisiniz.”

Davos’ta Dünya Ekonomik Forumu’ndaki dünya liderlerine hitaben yazılan, “Aşırı Zenginliğin Maliyeti” başlıklı açık mektubu 13 ülkeden 205 milyon ve milyarder imzalamış!

Mektup şöyle devam ediyor:

“Herhangi bir toplumun tahammül edebileceği gerginliğin bir sınırı vardır. Herhangi bir anne veya babanın bir yandan aç kalan çocuklarını izlerken bir yandan da ultra zenginlerin giderek büyüyen servetlerini görmesinin bir sınırı vardır. Eyleme geçmenin maliyeti pasif kalmanın maliyetinden çok daha ucuz.”

Mektubu imzalayanlardan, Almanya’nın en büyük kimya şirketi BASF’ın sahiplerinden biri demiş ki, “Bütün dünya, hem iktisatçılar hem de milyonerler, gözlerinin önündeki çözümü görebiliyor: Ultra zenginleri vergilendirmemiz gerek. Demokrasinin güvene olmasını önemsiyorsak, toplumlarımızın ve gezegenin yaşamasını istiyorsak, bu adımı atmamız gerek.”

Aynı günlerde, Nobel ödüllü iktisatçı Joseph Stiglitz en yüksek gelir düzeyindeki zenginlerden dünya çapında %70 oranında gelir vergisi alınmasını önerdi.

Şöyle dedi:

“Zenginlerin servetini daha fazla vergilendirmeliyiz, çünkü servetin epey bir çoğunluğu miras yoluyla edinilmiş. Bir arkadaşım bu durumu ‘sperm piyangosu’ olarak tarif ediyor. Tepedekilerden daha çok vergi alınırsa belki biraz daha az çalışırlar. Ama buna karşılık daha eşitlikçi, daha uyumlu bir toplum ortaya çıkar.”

Tam servetlerin vergilendirilmesi tartışılırken, Oxfam adlı hayır kurumu maddi eşitsizlikle ilgili bir rapor yayınladı.

Rapora göre, pandeminin başlangıcından bu yana dünyadaki servet artışının üçte ikisi en zengin %1’in cebine girmiş.

Rakam olarak söylersek, en zengin %1’in toplam serveti üç yıl içinde 26 trilyon dolar artmış! Yani 26.000.000.000.000 dolar.

Oxfam raporu, en zenginlerin ek %5 oranında vergilendirilmesinin 2 milyar kişiyi yoksulluktan kurtarmaya ve dünyada açlığa son vermeye yeterli olacağını belirtiyor.

Kapitalizm mantıklı, makul ve insanî bir sistem olsaydı, zaten en baştan 26 trilyon dolar %1’in cebine akmazdı.

Mantıklı ve makul insanlar çare olarak vergilendirmeyi düşünüyor.

Ama sistemin kendisi ve yöneticileri böyle bir şeyi akıllarına bile getirmiyor. Dünyada tek bir hükümet böyle bir şey yapmış değil.

Vergiye itirazımız yok, ama bizzat sistemin kendisini değiştirmek daha makul olmaz mı?

BİR ROBOT GAZETEYE YAZI YAZABİLİR Mİ?

NICK CLARK

Robotlar işlerimizi yapıyor! Uzmanlar yaygın işsizlik uyarısında bulunurken YZ istilası ufukta yükseliyor. Bunu ben yazmadım. ChatGPT adlı bir yazılıma bu makaleyi benim yerime yazmasını söyledim ve o yazdı.

ChatGPT YZ yazılımlarına etkileyici bir örnek. Kasım ayının sonunda yayınlandı ve çevrimiçi olarak denemek bedava. Yalnızca birkaç saniye içinde dilediğiniz her şeyi yazabiliyor; bu ister bir mektup, ister bir senaryo, ister bir öykü, ister bir şarkı, bilgisayar kodu veya isterse bir gazete makalesi olsun. Ayrıca bilmek istediğiniz şeyleri, çoğu zaman bir Google aramasından daha hızlı biçimde derli toplu birkaç paragraf içinde size söyleyebiliyor.

Aynı şirketini ürünü olan Dall-E de benzer ölçüde etkileyici bir yazılım. Bu ise metin yerine görsel üretiyor.

ChatGPT'nin piyasaya sürülmesini takip eden günlerde, bir yığın gazete yazısında YZ'nin o veya bu meslekleri ortadan kaldırıp kaldıramayacağına dair türlü türlü varsayımlar yapıyordu. Şu sıralar ise aynı gazeteler daha ziyade kurnaz öğrencilerin bunu ödevlerinde kopya çekmek için kullanabileceğinden endişe edilmekte. Bunu bilemiyorum ama bu programa ders planlarını ve ödev kağıtlarını yazdırabileceğini söyleyen bir öğretmen tanıyorum.

Teknolojideki her gelişme gibi YZ da esasen yaptığımız işlerin angaryasını, stresini ve zorluklarını azaltmak, bizleri bunları yaparken harcadığımız onlarca saatten kurtarmak için kullanılabilir. Ancak kapitalizm altında gerçekleşen her teknolojik gelişme gibi bunlar için kullanılacak.

ChatGPT hakkında yapılan yorumların neredeyse hiçbirinin hayatı iyileştirme potansiyeli üzerine olmayışı dikkate değer. Tartışma daha ziyade YZ'nin

insanların işlerini ellerinden almak için kullanılıp kullanılmayacağı etrafında dönüyor. Yahut İşçi Partisi milletvekili Darren Jones'un deyişiyle bu işleri "çoğaltması" ihtimali üzerinde duruluyor.

Çoğaltmak ile kastedilen bunların bizleri daha "verimli" hale getirmek, daha az ücret karşılığında bizden daha da fazla kâr elde etmek için kullanılması ihtimali. Aslına bakarsanız şimdiden ikisini de yapıyor. Chatbot'lar daha şimdiden bir zamanlar çağrı merkezi işçilerinin yaptığı işleri yapmaya başladılar.

Ve henüz geçtiğimiz hafta Kanada'da bir mahkeme, bir YZ casusluk yazılımının bir işçinin "işle alakalı uğraşlara" yeterince zaman harcamadığını tespit etmesinin üzerine, işçinin "zaman hırsızlığı" yaptığı sonucuna vararak bu zamanın karşılığını patronlarına tazmin etmesini kararlaştırdı.

Tüm bunlar büyük şirketler. Örneğin OpenAI, çeşitli şirketlerden yazılımlarını kullanmaları karşılığında 1 milyar dolar gelir elde etmeyi hedeflediğini açıkladı.

Ancak günün sonunda tüm bunlar her şeye rağmen insan emeğinin ve çabasının ürünü.

Her şeyden önce ChatGPT de Dall-E de internetten toplanan artık veri üzerinden "öğreniyor". Bununla birlikte kendi kullanıcılarının bu yazılımlarla girdikleri etkileşimin sonucu olarak sağladıkları görsel ve metin cinsinden veriyi topluyor ve kullanıyorlar. Bunların tümü insanlar tarafından üretilen ve internete konulan veriler sonuçta.

Dahası, yazılımların tüm bunları yapabilmesi için insanların onları programlaması, nereye bakacağını, bulduğu veriyi nasıl saklayıp isimlendireceğini söylemesi gerekiyor. ChatGPT ve Dall-E'nin bu veriyi yorumlayabilmek ve bir kullanıcının komutuna yanıt vermek için kullandığı algoritmaları da yine insanlar ya-

zıyor.

YZ yazılımları pek çok şeyi insanlardan daha hızlı veya daha iyi yapabilir. Ancak bunu biz olmadan yapamazlar. Bu bize insan emeğinin değeri ve vazgeçilmezliği ile alakalı bir şeyler söylüyor.

En temel seviyede hayatta kalmak için ihtiyaç duyduğumuz temel gereksinimleri karşılamak için çalışmamız gerekiyor. Kapitalizmde ise buna ilave olarak kapitalistlerin kâr için alıp sattığı şeyleri üretmek için de çalışmamız gerekiyor. İnsan emeği olmaksızın hiçbir şey üretilmez. Bu ister rafları ve depoları dolduran fiziksel mallar olsun, ister depolanan ve internette alınıp satılan veriler olsun, isterse ikisini de üretmek için gereken makinalar olsun.

Tüm bunların üretimi için gereken altyapı ve hizmetler de yine insan emeği olmadan var olmazdı. Tüm bunları gören Karl Marx, emtianın üretimi için üretime harcanan emeğin bunların değerini belirleyen esas unsur olduğu sonucuna vardı. Toplumsal olarak belirlenen seviyede, sıradan bir işçinin ortalama gereçlerle harcadığı emek arttıkça metanın fiyatı da artıyordu.

Eğer bir patron veya bir şirket ürettiği ürünü değerine satacaksa, ancak işçilere ürettikleri değerinin çok küçük bir kısmını geri ödeyerek kâr edebilir. Geriye kalan ise kârın kaynağıdır. Ve çok geçmeden fark edeceklerdir ki, eğer ürünleri daha hızlı ve emeğe daha az para harcayarak üretmeyi beceribilirlerse, daha da çok kâr edebilir ve rakiplerini geride bırakabilirler.

Dolayısıyla patronlar her daim üretimi hızlandıracak, işçilerden daha fazlasını almalarını veya onların bir kısmından tümüyle kurtulmalarını sağlayacak teknolojilerin peşinde koşarlar. Ve bu kısa vadede onlara öncekinden daha fazla para kazandırabilir. Fakat bu teknolojiye yatırım yaptıklarında aslında yaptıkları bu teknolojiyi üretirken harca-

nan emeğin ücretini ödemekten başka bir şey değildir. Teknoloji yatırımı, yaşayan, insan emeği değildir, "ölü emektir" ve yeni değer üretmez.

Tam tersine, metaı üretmek için gereken insan emeği azaldığı için değeri de azalacaktır. Sonuç olarak teknolojiye ve ölü emeğe harcanan miktar kârlardan yemektir.

Bu da demek oluyor ki kapitalizm ne kadar insan emeğini teknolojiyle ikame etmeye çalışırsa o ölçüde krize sürüklenir. Kapitalizmin pek çok kökten dönüştürücü teknolojik gelişmeye rağmen insan emeğine olan bağımlılığını aşamamasının sebebi de budur. İşçilerin yaptığı bir işi teknolojiyle ortadan kaldırırsa bile, aynı teknoloji başka bir yerde başka işçilere gereksinim duymaya devam eder.

ChatGPT'ye bununla ilgili ne düşündüğünü sordum, "asıl ve önemli bir hedef" diye cevapladı.

YZ'nin kökü de insan emeği olduğundan, kaçınılmaz olarak insan emeğinin kapitalizmde üretmeye koşulduğu en kötü şeyleri yansıtır ve vurgular. Bunun en bariz örneği ise bazı YZ üretimi görsellerde görülebilir.

Lensa kullanıcılarına YZ üretimi, kendilerinin idealize temsilleri olan "sihirli profil fotoğrafları" satan bir uygulama. Kullanıcı bir takım selfie'ler yüklüyor ve uygulama kendi görsel veri tabanını kullanarak yüzlerce fantezi portresi meydana getiriyor.

Ancak Lensa erkekleri astronot veya süper kahraman olarak resmederken, kadın kullanıcılar uygulamanın kendilerinin salt cinselliği çağrıştıran özelliklerini vurguladığını düşünüyor. Uygulama kadınları büyük göğüslü ve çoğunlukla çıplak veya cinselliği çağrıştıran pozlarda tasvir ediyor. Siyah kadınlar ise çoğu zaman fiziksel özelliklerinin Avrupalılaştırıldığını, ten renklerinin açıldığını gözlemlemiş. Asya kökenli bir teknoloji muhabiri olan

Melissa Heikkilä da sonuçlarının aşırı derecede cinsel çağrışımları ön plana çıkardığını ve kendisine neredeyse hiç benzemediğini ifade ediyor.

Lensa gibi uygulamaların yaratıcıları, YZ'nin sadece internetten topladığı veriyi yansıttığını söylüyorlar. Ve bu bir yere kadar doğru. Lensa ve diğer popüler uygulamalar Laion-5B isimli bir açık kaynaklı görsel veri tabanını kullanıyor. Heikkilä veri tabanında Asyalı kelimesini arattığında karşılaştıklarını şu şekilde ifade ediyor: "Çıkan tek şey porno. Bolca porno. YZ'nin 'Asyalı' kelimesiyle ilişkilendirdiği tek şey çıplak Doğu Asyalı kadınlarımız."

İnternet, kadınların vücutlarını ve cinselliklerini alınıp satılacak ürünlere dönüştüren devasa bir porno endüstrisine ev sahipliği ediyor. Bu endüstrinin ürünleri cinsiyetçi ve ırkçı kalıpların en beter ve bayağı hallerini yansıtıyor ve bunları olabilecek en uç noktalara taşıyor. Ve bu sadece pornografi ile sınırlı değil. Reklam sektörü, medya, kısacası toplumun her bir parçası ırkçı fikirlerin ve kadınların toplumdaki rolüne dair önyargıların izini taşıyor. YZ yazılımları ise tüm bu birikimi midesine doldurup üzerimize geri kusuyor. Ancak bu, programcılarının sorumluluğu olmadığı anlamına gelmemeli.

Sonuç olarak yazılımların topladığı veriyi onlar kontrol ediyorlar. Giren veriyi filtreleyebilirler ve çıktıyı kontrol etmeleri pekâlâ mümkün.

Belki de YZ yazılımlarının sürekli pornografi yeniden üretmesinin sebebi üreticilerinin amaçlarına çok uygun düşmesinden kaynaklanıyordur. Tıpkı tükettikleri malzeme gibi, aynı zamanda kâr için bedenleri metalaştırıyorlar.

Onların YZ'sinin girilen kelimenin en kötü ve en bayağı anlamlarını yeniden üretiyor oluşu hiç de şaşırtıcı değil.

Socialist Worker'dan çeviren: Deniz Güngören

BİR ÖFKE PATLAMASI NEDEN YAŞANMIYOR?

ÇAĞLA OFLAS-ŞENOL KARAKAŞ

Kadın Emekini Değerlendirme Vakfı'nın yaptığı araştırmaya göre Türkiye'de 13 milyar doların serveti, nüfusun yarısının servetinden daha fazla. Asgari ücrete yüzde 50, emeklilere ve kamu çalışanlarına yüzde 30 zam yapıldı. Zamlar ceplerimize girmeden marketlerdeki fiyat etiketleri değişti. İktidar "sermayenin zararını" telafi etmek için tüm patronlara 200 milyar hazineden olmak üzere 250 milyar liralık kredi musluğunu açtı bile.

Engeller

Bu sık sık neden bir toplumsal patlama olmadığı sorusunun sorulmasına neden oluyor. Bunun bazı nedenleri var. Birisi iktidarın 2016'da kurduğu OHAL rejiminin yarattığı ve devletin her fırsatta pekiştirdiği korku imparatorluğu. Gerçekten ağır bir baskı ortamı var ve bu sokağa çıkma motivasyonunu köreltiyor. Bu korku, eylemlere yönelik şiddet korkusuyla, muhalefetin "bu iş eylemlerle olmaz" fikriyle iyice derinleşiyor. Muhalefet tüm kitlesel eylem fırsatlarını, eylemlerimiz iktidarın ekmeğine yağ sürer diyerek geçiştiriyor.

Her sorunu seçimlerin sonrasına ertelemek, seçimler için sokakta eylemden vazgeçmek bu dönemin seçimciliğinin ilginç bir özelliği. Parlamentarizm sokak hareketini işlevsizleştirmenin aracı olarak kullanılıyor. Eylemlerin iktidarın işine yarayacağı fikri bir dizi fırsatın tepilmesine neden oluyor.

Üstelik muhalefet saflarında milliyetçilik, sol muhalefet saflarında ise sol milliyetçilik hareketin iktidarın çizdiği sınırları aşmasının önünde engel olarak dikiliyor. Milliyetçilik hem göçmenler hem de Kürt sorununda ezilenlerin bölünmesine ve iktidar blokunun tezlerinin hakim olmasına neden oluyor.

Kuşkusuz son aylarda İngiltere ve geçtiğimiz hafta Fransa'daki gibi yüzbinlerin, milyonların katıldığı eylemlerin inşasının

önündeki en büyük engel, sendikal bürokrasi. Mevcut sendikal bürokrasilerin bazıları artık kokuşmuş vaziyette. İktidar sosyal medyada emeklilere yapılan zammın düşük olduğu eleştirisini görüp yüzde 5 daha zam yaptığında bu zam sürecinde iktidarın karşısında oturup emekliler, işçiler, memurlar adına pazarlık yapan sendikaların yöneticilerinin hiç utanmaz bürokratlar olduğu kesin bir şekilde ortaya çıktı.

Hareketin patlamamasının bir başka nedeni, sendikaların tabanında öncü işçilerin aşağıdan yukarı basınç yapacak örgütlenmelerinin olmaması. DİSK Genel-İş 1 No.lu şubede kongreyi kazanan Yeşil Liste böyle bir örgütlenmenin önündeki fırsatların büyüklüğünü gösteriyor.

Sendika bürokrasilerinden bezen sol grupların bu bıkkınlığının ve sekte eğilimlerinin yol açtığı "kendi sendikasını" kurma eğilimi de sınıfın mücadele birliğini zedeleyen bir eğilim.

Erdoğan rejimi merkezli kutuplaştırma

siyaseti de işçi sınıfı arasında yan yana gelişlerin önünde bir engel. Kadın-erkek-LGBTİ+'lar arasında, Alevilerle Sunniler, Kürtlerle Türkler ve laiklerle dindarlar arasında derinleştirilmeye çalışılan kutuplaştırma siyaseti de herkesin burnunda soluduğu koşullarda dev kitlesel hareketlerin sahneye çıkmasını engelliyor.

Ama sadece şimdilik engelliyor.

Fırtınadan kasırgaya birleşik mücadele

AKP, MHP koalisyonunun fakirden alıp, zengine veren düzeni, milyonlarca emekçiye öfkeye yol açıyor. Öfke her alanda açığa çıkıyor ve mücadeleler baş gösteriyor.

Birleşik Metal İş Sendikası'nda örgütlü metal işçileri yüzde 20'lik ek zam talebi için mücadele ettiler, kazandılar. Bekeart fabrikası grev yaşayın grev yaparak kazanırken, yüzde 100 zam içeren bir sözleşme imzaladı. Petrol İş Sendikası'na bağlı Pulver işçileri, sendikalı oldukları için işten atıldı. Direniş sonunda hem işlerini, hem

de sendikalarını kazandılar. Emeklilik hakları gasp edilen EYT'lilerin yıllar süren mücadelesi sonunda emeklilik haklarını geri kazandılar. Gaziantep'de Sanayi Sitesi'nde Türkiyeli ve Suriyeli işçiler birlikte iş durdurdu, mücadele etti, kazandı. Suriyeli ve Türkiyeli işçilerden oluşan SAYA işçilerinin mücadelesi kazandı. Trend Yol işçileri, Özel Sektör Öğretim Sendikası işçileri, Kartonsen İşçileri, LCC Waikki depo işçileri, Barutçu Tekstil, Turkuaz Tekstil, Nersoy Tekstil işçileri...; Bunlar son 15 gündür yaşanan grev ve direnişlerin özeti. Geçen yıl sadece Ocak ve Şubat aylarında 17 bin işçinin katıldığı 110 grev gerçekleşti. Yıl boyunca mücadele eden, belediye, sağlık ve eğitim işçilerinin mücadelesi ve onlarcası var.

Aşağıdan işçilerin birleşmesiyle meydana gelen bu eylemlilik süreçleri tek tek iş yerleriyle sınırlı kalmakta, sermaye ve iktidarın saldırılarını karşısında topyekun bir mücadeleye dönüşmemekte. İşçi sınıfının mücadele eden geniş bir kesimi DİSK, KESK, HAK İŞ, TÜRK İŞ gibi konfederasyonlarda örgütlü geniş işçi kesimleri sendikal bürokrasi ve yukarıda saydığımız etkenler nedeniyle birleşmemekte.

Bu nedenle, zaman meydana gelen fırtınalar, sermayeyi ve iktidarı gerileten genel bir kasırgaya dönüşmemekte.

Her şeye rağmen, AKP'nin işçi hareketini baskılamada ne kadar hünerli olduğunu düşündüğümüzde umut veren bir mücadele süreci yaşanmakta olduğunu söylemek mümkün.

Grev, direniş ve eylemlerden oluşan tüm bu mücadele süreçleri, sınıf hareketini şekillendirmekte.

Kendine güvenli, öfkeli ve kararlı öncü işçi kuşağı birikiyor. Bu eylemler, büyük bir sosyal patlamaya mı, yoksa grev ve gösterilerden oluşan kitlesel bir mücadeleye mi dönüşür? Bu sorunun cevabı yeni öncü işçi kuşağının birleşip, yeni bir sendikal odağı ve mücadele zeminini inşa edip, etmemesine göre değişecek.

MÜCADELENİN İÇİNDEN

Faruk Sevim

GÖÇMEN İŞÇİLERLE BİRLEŞMENİN ÖNEMİ: ADANA'DA SAYACILAR KAZANDI!

Adana'da artan hayat pahalılığı karşısında parça başı ücretlerine zam talebi ile iş bırakan yerli ve göçmen sayacıların birliği kazandı. Sayacılar yüzde 60 zam olarak iş bırakma eylemini sonuçlandırdı.

Yüzde 120 zam talebi ile yola çıktıklarını sayacılar, yüzde 60'ı da kazanım olarak kabul ettiler. 6 ay sonra Yeni asgari ücret zammı belirlendiğinde yeniden görüşmeler yapılarak bir zam daha alınacak.

Adana'da uzun yıllardır ayakkabı üretiminin merkezinde yer alan arastanın irili ufaklı atölyeleri varlıklarını Büyük Saat'te sürdürüyor. Büyük ölçüde güvencesiz emeğe dayanan ayakkabı üretiminin yapıldığı Büyük Saat neredeyse her yıl olduğu gibi bu yıl da insanca yaşayacak bir ücrete kavuşmak isteyen sayacıların grevine tanıklık etti.

TÜİK'e göre yüzde 64, ENAG'a göre yüzde 137 olan 2022 enflasyonu karşısında ücretleri eriyen sayacılar sadece 2022'deki kayıpları değil, 2023'te de temel ihtiyaçlarını karşılayabilecekleri bir gelir elde edebilecekleri zam talebi ile yola çıktılar.

2 haftadır devam eden iş bırakma eylemi sonuç verdi. Sayacılar, patronların önce yüzde 30, yüzde 30 da 6 ay sonra olmak üzere yılda iki kez zam tekliflerini kabul etmediler. Sayacılar iş bırakmaya devam edince, patronlar tek seferde yüzde 60 zam yapmayı kabul ettiler.

Halep'te yaptıkları işi burada da sürdüren Suriyeli göç-

menler ilk geldikleri yıllarda sayacıların yanında işçilik yaptılar, daha sonra kendi atölyelerinde saya dikmeye başladılar. 2017'den beri onları yerli meslektaşlarına karşı kullanmaya çalışan patronlara kulak asmadan çıkarılmayan bir olduğu yerli işçiler ve sayacılarla iş bırakma eylemlerine katıldılar. Bu yıl da kazanımda göçmen sayacıların önemli payı var.

Göçmen işçiler dünyanın her yerinde var. Dünyada her 8 işçiden biri göçmen. Türkiye'de ise her 10 işçiden biri göçmen. Göçmen işçilerle dayanışma işçi sınıfını güçlendirir, daha kolay kazanmasını sağlar.

Türkiye yasalarına göre göçmen işçiler sendikalara üye olabilirler. Hatta sendika yönetimlerinde bile yer alabilirler. DİSK Gıda İş sendikasının başlattığı, göçmen işçileri sendikaya üye yapma çabasına destek olmalıyız.

Göçmenleri düşmanlaştıranlara inat bütün işyerlerinde göçmen işçilerle birlikte örgütlenmeli, birlikte mücadele etmeliyiz.

GENEL İŞ İSTANBUL ANADOLU YAKASINDA BÜROKRASİ KAYBETTİ, İŞÇİ DEMOKRASİSİ KAZANDI

Genel Kurul sonrası yüzler gülüyor

Dört listenin yarıştığı DİSK Genel İş 1. No.lu. Şube Genel Kurulu'nda, üç dönem toplu sözleşme sürecinde sefalet ücretlerine işçilerin itirazlarına rağmen imza atan, işçilerin ek zam taleplerini görmezden gelen, seçilmiş temsilcileri görevden alan şube yönetimi kaybetti. 696 sayılı KHK ile belediye şirketlerinde çalışan işçilerin norm kadro, kadro, eşit iş eşit ücret, zorunlu emekliliğin kaldırılması taleplerinin yanı sıra sendikal demokrasi için mücadele eden işçileri temsil eden Nazan Gevher Çam Ay'ın yeşil listesi kazandı.

Nazan Gevher Çam Ay daha önce de DİSK Genel-İş Sendikası Anadolu Yakası 1 No'lu Şube seçimlerinde şube yönetimine aday olan Mor Liste'de yer almıştı. Ayrıca DİSK'in Şubat 2022'deki eyleminde ek protokol talebini dile getirdikleri, DİSK yönetimini eleştirdikleri için şube temsilciliği görevinden alınan işçilerden biri.

Uzun süredir hem hakları için hem de sendikal hakların önündeki bürokratlara karşı mücadele eden işçilerle koştuk.

“İşçiler Baskılara Boyun Eğmedi”

Kadim Fırat:

DİSK Genel İş Anadolu Yakası 1 No'lu Şube'nin 9. Olağan Kongresi dün yapıldı. 4 Listenin yarıştığı seçimde yeşil liste birinci oldu. Yeşil Listenin Başkan adayı Nazan Gevher Çam Ay ve yol arkadaşları önümüzdeki dönemde 6000'e yakın işçinin hakları için mücadele edecek.

Uzun zamandır hem sendika işçilerin hakları için mücadele eden hem de belediye şirket işçilerinin kadro hakkı için çıtaı yükselten Ay ve arkadaşlarının mücadelesi Genel İş ve belediye işçileri için yeni bir dönemin başladığına işaret ediyor.

Yeşil liste kampanya boyunca sadece delegeler ile değil bütün işçiler ile görüştü, sorunlarını dinledi ve çözüm

önerilerini sundu. Taban örgütlenmesi, şeffaflık, eşit temsil, sendika içi demokrasi ve işçi demokrasisi gibi temaları önen çıkararak yeşil liste işçiler arasında heyecan yarattı.

Listede yer alan işçilerin bir kısmı daha önce temsilcilik görevinden alınmış, disipline sevk edilmiş, mobbinge uğramış, ücretleri düşürülmüş işçilerden oluşuyor. Baskılara boyun eğmeden işveren ve sendika genel merkezine rağmen kazandılar.

Şubede örgütlü Kadıköy, Kartal ve İETT işçileri, bu tercihle baskıya boyun eğmeyeceklerini, yoksulluğa razı olmayacaklarını net bir şekilde ortaya koydular.

“İşçilerin sendikaya inancı yeniden yeşerdi”

Özge Çehreli Özcan:

DİSK Genel İş Anadolu Yakası 1. No.lu şube üyesiyim. Kadıköy Belediyesi'nde çalışıyorum. Aynı zamanda şube içinde daha önce kadınlardan oluşan bir liste çıkararak, toplumsal cinsiyet eşitliğine dayalı kadın çalışması yürüten Mor Liste ekibinin bir parçasıyım.

9. Olağan Genel Kurul'da şube seçimini kazanan Nazan Gevher Çam Ay Mor Liste ekibinin de öncü kadınlarından biridir. Dört yıldırilmek ilmek mücadelelerini ören bu ekibin seçimi kazanması elbette bir tesadüf değil. Sahadan asla çekilmediler ve işçiler ile birebir görüşmeler yaparak ilkelerini anlattılar Ulaşabildikleri her platformda sendikanın tek adam rejimiyle değil, işçi demokrasisiyle yönetilmesi gerektiğini vurguladılar. Bu ekibin seçime girmesi ve kazanması işçilerin sendikaya olan inancını ve umutlarını yeniden yeşertti. Elbette şube yönetmek o kadar kolay olmayacak. Ama yeni yönetimin üzerine basa basa belirttiği ilkeler doğrultusunda şubeyi en şeffaf bir biçimde yöneteceğini ilişkin inancımız tam.

“Sendika bürokrasisi kaybetti”

Binali Ağar:

Sendikal demokrasi ilkeleri çerçevesinde Kartal ve Kadıköy Belediyesinde çalışan işçiler bir araya geldik. Sadece delegeler değil, Kültür, Sağlık Merkezlerine, Dış Temizlik Şantiyelerinde, Park ve Bahçelerde, Veterinerlik birimlerinde ve sokakta dış temizlikte çalışan işçilerin kulübelinde görüşmeler yaptık. Temaslarda sendika bürokrasisine karşı büyük tepki olduğunu gördük. Sık sık bir araya geldik. Birlikte çay içtik, dertleştik, sohbet ettik. Parti, işveren ve sendika genel merkezi arasındaki iç içe geçmiş ilişkilerden rahatsızlık vardı. İşçiler, özellikle bir kadın başkan olması ve belediyelerde hâkim olan mevcut sendikal anlayışın değişmesi gerektiğini belirterek, sınıf sendikacılığı ilkeleri etrafında birleşen Yeşil Listeyi destekleyeceklerini söylediler. Sendika genel merkezi seçim sonuçlarını değiştirmek için, kongre öncesinde İSFALT ve İEET şoförlerini şubeye bağlayan bir hamle yaptı. Aramıza yeni katılan arkadaşlarla iletişim kurmak için çok az zamanımız oldu. Buna rağmen arkadaşlarımızın desteğini de aldık. Seçilen Başkan adayımız Nazan Gevher Çam Ay, konuşmasında İETT ve İSFALT'da çalışan şoförlerin sorunlarının çözümü için mücadele edeceklerini söyledi.

Genel kurul ve seçimler işveren, parti, sendika genel merkezinin çabalarına rağmen, işçi cephesi lehine sonuçlandı. İşçi demokrasisini işleten, tüm süreci eşit temsiliyet ve şeffaf yürüten, sendikaları zenginleşme aracı olmaktan çıkarıp, işçilerin örgütlü haline getiren sendikal anlayışın inşası, öncelikle tüm belediye işçileri başta olmak üzere işçi sınıfının tüm kesimleri için önemli bir kazanım oldu. Ayrıca, mücadelemiz diğer sendikalarda da örnek olacaktır. Bu daha başlangıç mücadeleye devam.

'HEM ULUSALCI HEM YALANCILAR'

CHP'li Özgür Özel'in yer yerinden oynayacak diyerek yaptığı basın toplantısında söylediği yalanlar ve özellikle bir gazetenin DSİP'le ilgili kara çalmaları hakkında Şenol Karakaş'la konuştuk.

Özgür Özel'in Süleyman Soylu'nun trol ağını ifşa ediyorum diyerek yaptığı basın toplantısını nasıl değerlendiriyorsunuz?

Şenol Karakaş: O basın toplantısı Süleyman Soylu'nun trol ağını teşhir etmedi, insanlar hakkında kara çalan değil Özgür Özel'in kendisinin de bir trol olduğunu gösterdi. Özellikle son yıllarda insanları canından bezdiren linç kampanyaları örgütleyen trol ağının İçişleri Bakanlığıyla bağını açıklamak için 2010 referandumuna dönmesi ve o referandumda yetmez ama evet kampanyasına katılan bazı kurumları "FETÖ organizasyonu" olarak suçlaması birkaç şeyi birden gösteriyor. Öncelikle, Özgür Özel'in tam bir ulusalcı trol olduğu ortada. Darbecilerin yargılanmasının önünü açan ve ezici bir evet oyuyla kabul edilen bir referandumda kampanya yapan insanları 13 sene sonra unutamamış olması. Milyonlarca insanın Fethullahçı darbecilerce yönlendirildiğini iddia eden bir yalancı olması. O referandum sonucunu bünyeleri kaldıramayan insanların esas çoğunluğu ulusalcılar. Bu yüzden, milyonlarca insanın, işçinin, emekçinin askeri vesayetten kurtulmak ve demokrasi yönünde yaptıkları seçimleri ve kampanyaları damgalamaya çalışıyorlar. Bunlar, paşalarının muhalifi olan insanlar ve son altı yedi yıldır devletin kullandığı FETÖ'cü suçlamasını, bir ihbarcı olarak dile getiriyorlar. Oysa o suçlama, bugün artık herkesin başına bir bela gelmesini istediği herkes hakkında kullandığı bir suçlama. Binlerce sosyalistin KHK'yla mağdur edilmesinde kullanılan bir suçlama Fetöcülük meselesi.

15 Temmuz darbesine katılan ve planlayanlar dışındakilere yönelik bu suçlama, yani bu yapının zaman zaman yaptığı siyasal tercihler bambaşka politik saiklerle sadece biçimde benzeyen tutumları alanları özdeşleştirerekse, 17-25 Aralık yolsuzluk dosyalarını kullanan, yayınlayan, bu dosyalardan ve tapelerden yola çıkarak hükümetin istifasını isteyen herkes en istekli Fethullahçı darbeci olarak yaftalanmalıdır.

Siz böyle önünüze geleni Fetöcü olmakla suçlarsanız, birileri de sizi Fetöcü olmakla suçlar!

Bu Türk siyaseti ve basınının, üstelik kendisini solcu gören basın da dahil, ne kadar sığ ve sağcı bir zeminde debelendiğini de göstermektedir.

Örneğin, Özel'in heyecanlı yalanlarını ele alan Nedim

Şener CHP'li vekilin basın açıklamasının ardından yazdığı seri yazıda bu adamın nasıl bir Fetö yalancısı olduğunu anlattı memleketin en çok satan gazetesindeki köşesinde.

Ya da Özel sağa sola bu suçlamayı yaparken, bir başka gazete "CHP'li Özel'i Manisa'da FETÖ parlatmış" diye haber yapıyor.

Dolayısıyla, CHP içindeki helalleşme çabalarına karşı cı-kışından ulusalcı, asker seven bir figür olduğu belli olan Özel'in İçişleri Bakanlığı'na bağlı güncel bir trol ordusunu, 2010'a, referandumla, yetmez ama evet kampanyası yapanlara bağlama çabası, güncel trol ordusunun da işine en gelen en akıl dışı tartışma ve suçlama yöntemi oldu. Kırk yıl düşünseler, böyle bir sağcı suçlamayı akıl edemezlerdi. Özel gibi fikir yürütmek gerekirse, belki bu trol ordusu bu CHP'li vekile böyle bir sulandırma yapması yönünde fikir vermiş olabilir.

Bunun yanında, bir sol gazete olmak yerine içinde yalanların yazıldığı sıradan kağıt toplamı olmayı tercih eden bir gazete, zamanında Fethullahçılıktan tutuklanan bir kişinin DSİP üyesi olduğunu yazıyor. Amaçları ihbarcılık, habercilik değil. Bu kişi çeşitli kampanyalarda kısa bir süre yanımda yer aldı. Resmen parti üyesi de olmadı. Böyle haberler, bu türden yayın organlarının iktidar blokunun peşinden sağcı zemine ne kadar rahat gidebildiğini gösteriyor. Kaldı ki aynı gazetenin editörlerinden birisinin 2017 yılında "FETÖ'nün şifreli mesajlaşma programı olarak adlandırılan ByLock'u kullandıkları" gerekçesiyle tutuklanması etrafında analiz yapılacak bir nokta mıdır?

Bu gazete görünümü ulusalcı odak, bir de partimize AKP'ye "soldan destek verme operasyonunun önemli aparatlarından biri olan" suçlamasını yöneltiliyor. 2010'da referandumda evet diyenler, AKP'ye soldan destek vermenin aparatı olarak görülecekse, bu yazıyı yazanlara şunu hatırlatmak lazım, bu mantık, o referandumda "hayır" diyenlerin de faşist parti MHP'nin sol içinde meşrulaşmasının aparatı olmuştur o vakit sonucuna ulaşır. Arkasından gelen Ekmeleddin İhsanoğlu etrafındaki "görkemli" cumhurbaşkanlığı kampanyası ve bu adamın seçimi kaybedince döndüğü partinin hangi parti olduğu da açık üstelik.

Bugün HDP'den uzak durup, 6'lı Masa'nın adayına oy vereceği açık olanların, sol içinde hem CHP'cilik hem de İYİP'çilik yaptığını söylemek de bu akıl yürütmenin mantıksal sonucudur.

DÜNYAYI BİRLİKTE DEĞİŞTİRELİM

Sosyalist İşçi gazetesini yayınlayan DSİP üyelerinin savunduğu temel fikirler:

AŞAĞIDAN SOSYALİZM

► Kapitalist toplumda tüm zenginliklerin yaratıcısı işçi sınıfıdır. Yeni bir toplum, işçi sınıfının üretim araçlarına kolektif olarak el koyup üretimi ve dağıtımını kontrol etmesiyle mümkündür.

REFORM DEĞİL DEVRİM

► İçinde yaşadığımız sistemin kurumları işçi sınıfı tarafından ele geçirilip kullanılamaz. Kapitalist devletin tüm kurumları işçi sınıfına karşı sermaye sahiplerini, egemen sınıfı korumak için oluşturulmuştur. İşçi sınıfına, işçi konseylerinin ve işçi milislerinin üzerinde yükselen tamamen farklı bir devlet gereklidir. Bu sistemi sadece işçi sınıfının yığınsal eylemi devirebilir.

KADINLARIN ÖZGÜRLÜĞÜ

► Sosyalistler kadınların tam bir sosyal, ekonomik ve politik eşitliğini savunur. Toplumsal cinsiyetçiliğe taviz veren, kadınların özgür olmadığı bir sosyalizm olmaz, kadınların bugünkü mücadelesi ve sosyalizm olmadan da kadınlar nihai özgürlüğü kazanamaz.

INTERNASYONALİZM

► Sosyalistler, bir ülkenin işçilerinin diğer ülkelerin işçileri ile karşı karşıya gelmesine neden olan her şeye karşı çıkarlar. Tek bir ülkede sosyalist devrim ancak bu devrim bir dünya devrimiyle desteklendiği ölçüde sosyalizme doğru ilerleyebilir.

IRKÇILIĞA DURDE!

► Sosyalistler ırkçılığa ve milliyetçiliğe karşıdır. İrkçılık tazviz verilebilecek bir fikir değildir.

LGBTİQ+LARIN ÖZGÜRLÜĞÜ

► LGBTİQ+'ların özgürlük mücadelesi tüm ezilenlerin özgürlük mücadelesinden bağımsız düşünülemez. Sosyalistler bu mücadelenin en önünde yer alırlar.

SAVAŞA HAYIR!

► Bizler tüm savaşlara karşıyız. Aynı zamanda biliyoruz ki kendi egemen sınıfını savunan, aynı zamanda antikapitalist olmayan bir antiemperyalizm milliyetçiliği savunmak anlamına gelir ve milliyetçiler gerçekten savaş karşıtı olamazlar.

HALKLARIN EŞİT KOŞULLARDA KARDEŞLİĞİ

► Sosyalistler bütün ulusların kendi kaderlerini tayin hakkını savunurlar, bütün haklı ulusal kurtuluş hareketlerini desteklerler.

İKLİM KRİZİ KAPİTALİZMİN ÜRÜNÜDÜR

► Hem iklim değişikimini durdurmak hem de nükleer, kömür, petrol, gaz gibi tehlikeli ve kirlili enerji kaynaklarının kullanılmasını engellemek, işçi sınıfının sosyalizm mücadelesinin temel bir ögesidir.

STALİNİZM SOL DEĞİLDİR

► SSCB, Çin, Doğu Avrupa ve Küba sosyalist değil, devlet kapitalistidir. İşçilerin ücretli emek sömürsüne maruz kaldığı, aşağıdan yukarıya doğru işleyen özyönetim organlarının ortadan kaldırıldığı ya da olmadığı, dolayısıyla işçi sınıfının siyasal iktidarı kolektif bir şekilde ellerinde toparlayamadığı rejimler sosyalist rejimler olamaz.

DEVİRİMCİ PARTİ

► Sosyalizmin gerçekleşebilmesi için, işçi sınıfının en militan, en mücadeleci kesimi devrimci sosyalist bir partide örgütlenmelidir. Böylesi bir parti işçi sınıfının yığınsal örgütleri ve hareketi içindeki çalışma ile inşa edilebilir.

► Sosyalistler pratik içinde diğer işçilere reformizmin işçi sınıfının çıkarlarına aykırı olduğunu kanıtlamalıdır.

► İşçi sınıfının kurtarıcılara ihtiyacı yoktur. Sosyalizm, işçi sınıfının kendi eylemi, kendi mücadelesinin ürünüdür.

Siz de bu fikirleri savunuyorsanız, Devrimci Sosyalist İşçi Partisi'ne üye olarak antikapitalist bir odağın inşasına katkı verebilirsiniz!

Antikapitalistler
Gezi Parkı'nda

SICAK VE KURAK

Kuraklık 2023'e damgasını vuruyor

NURAN YÜCE

Meteoroloji Genel Müdürlüğü, 22 Ocak Pazar günü Türkiye genelinde hava sıcaklıklarını gösteren bir haritayı “hava sıcaklıklarında önemli bir değişikliğin olmayacağı, mevsim normallerinin üzerinde seyretmeye devam edeceği tahmin ediliyor” bilgisi ile twitter’da paylaştı. Aynı paylaşımında “Haberdar olun, hazırlıksız yakalanmayın” uyarısı da vardı. Ocak ayındayız soğuk ve kar yerine sıcak ve güneşli havanın tadını çıkarıyoruz, artan fiyatlarla ödenmesi mümkün olmayan doğal gaz faturaları daha az geleceği için de bir yandan seviniyoruz. Ama bu durum normal olmadığının, anormal hava olaylarının artık normal haline geldiğinin ve bu anormalin yeni felakete kapı araladığının uzun zamandır farkındayız.

Rekor sıcaklar

Dünyanın her yerinden sıcaklık rekorlarının kırıldığına ilişkin haberler paylaşılıyor, bilimsel raporlar yayımlanıyor. “Nature” dergisinde yeni yayımlanan bilimsel makalede, buzulların hızla eridiği Grönland adasında sıcaklığın, 20. yüzyıl ortalamasına göre 2,7 derece arttığı bilgisi vardı. Bu araştırmada yer alan buzul bilimci Maria Hoerhold bu durumu “1995’ten sonra sıcaklıktaki sıçrama, sanayi öncesi zamanlardan o kadar büyük ki, bunun insan kaynaklı iklim değişikliği dışında herhangi bir şey olma ihtimali neredeyse sıfır” diye açıklamıştı. Dünya Meteoroloji Örgütü (WMO) verileri de aynı şekilde tüm zamanların en sıcak sekiz yılının 2015’ten

beri meydana geldiği, 2016’nın hâlâ en sıcak yıl olduğu ve 1980’lerden bu yana her 10 yılın bir öncekinden giderek daha sıcak olduğu açıkça görülüyordu. Bu verilerin yorumu ise ısınmanın “oldukça endişe verici olduğu ve giderek büyüyen bir eğilim gösterdiği, bunun ciddiye alınmazsa, dünya çapında ölümcül etkileri olacağı” şeklinde yapıldı.

Bu olası ölümcül tehlikelerin yaşanması için önümüzde uzun yıllar olacak diye düşünülmesin. Geçtiğimiz yıl mart-nisan aylarında sıcaklığın 49 dereceyi aştığı Pakistan’da yaşanan sel felaketi, ülkenin yaklaşık üçte birini sular altında bıraktı. 33 milyona yakın insanın etkilendiği bu felakette 325 bin ev yıkıldı, binden fazla

insan, 735 bine yakın besi hayvanı öldü ve 800 bin hektarlık ekili alan sular altında kaldı. Pakistan’daki sel felaketinin, Çin’i kavuran rekor sıcaklıkların, Avrupa ve Kuzey Amerika’daki orman yangınlarının ardındaki olağan şüpheli tabii ki iklim kriziydi. WMO Genel Sekreteri Petteri Taalas, “2022’de çok fazla can ve geçim kaynağına mal olan ve sağlık, gıda, enerji, su güvenliği ve altyapısını baltalayan dramatik hava felaketleriyle karşı karşıya kaldık” diye durumu özetliyordu.

Türkiye de sıcak ve kurak

Meteoroloji Genel Müdürlüğü’nün verilerine geçmeden önce yine bu kurumun web sitesinde yer alan bir bilgiyi hatırla-

yalım. Sitede şöyle deniliyor “İklim, bir yerde uzun bir zaman periyodu içinde her gün gerçekleşen hava olaylarının toplamını ve ortalamasını ifade eder. İklim aynı zamanda ekstrem hava olaylarını da içerir. Eğer bu günün hava durumunu bilir ve bunun geçmişle farkını ortaya koyabilirsek, gelecek planlarımızı yapabiliriz.” Geçtiğimiz yıl 18 Ocak tarihinde Van’ın Özlüp ilçesinde Türkiye’de en düşük hava sıcaklığı eksi 34,4 derece olarak ölçülmüştü. Bu sene ise aynı bölgede sadece yüksek kesimlere çok az karın yağdığı bir hava durumu var.

Sorun tek bir yıl içinde yaşanan uç hava olayları değil bu uç hava olaylarının bir eğilim haline ve anormal olanın normal haline gelmesi. Meteoroloji Genel Müdürlüğü’nün 2022 yılının Aralık, Ocak ve Şubat aylarını kapsayan Kış mevsimine ait ortalama sıcaklıkların uzun yıllık verilerle karşılaştırılmaları da anormalin nasıl normal haline geldiğini gösteriyor. 2022 yılı Aralık ayı ortalama sıcaklıklarının 1991-2020 normallerine göre mukayesesi kısmında mevsim normallerinde seyreden birkaç il dışında “yurdumuzun diğer bölgelerinde hava sıcaklıkları mevsim normallerinin üzerinde gerçekleşmiştir... 2022 yılı Aralık ayı son 52 yılın en sıcak Aralık ayı olarak kayıtlara geçmiştir” deniliyor.

Kapitalizm tüm gezegeni felakete sürüklerken, “İklimi değil sistemi değiştir!” sloganı her zamankinden daha büyük bir önem kazanıyor.

İstanbul’da iklim grevi - 2019